

Link do produktu: <https://silesiabook.pl/leksykon-lektur-i-wierszy-klasa-4-6-szkola-podstawowa-greg-p-151.html>

LEKSYKON LEKTUR I WIERSZY klasa 4-6 Szkoła Podstawowa GREG

Cena	27,90 zł
Klasa	4
Przedmiot	Język polski
Rodzaj	kompedium, repetitorium, opracowanie
Wysokość produktu	29.5
Szerokość produktu	21
Numer wydania	1
Liczba stron	252
Język publikacji	polski
Rok wydania	2023
Nośnik	książka papierowa
Autor	Zespół Autorów i Redaktorów Wydawnictwa GREG
Okładka	twarda
Tytuł	Leksykon lektur i wierszy - szkoła podstawowa - klasy 4-6
Wydawnictwo	Wydawnictwo Greg
ISBN	9788381860994

Opis produktu

Leksykon lektur i wierszy - szkoła podstawowa - klasy 4-6

ISBN: 9788381860994

- Rodzaj: kompendium, repetytorium, opracowanie
- Nośnik: książka papierowa
- Autor: Zespół Autorów i Redaktorów Wydawnictwa GREG
- Przedmiot: Język polski
- Klasa: 4, 5, 6
- Okładka: twarda
- Rok wydania: 2023
- Wydawnictwo: Wydawnictwo Greg
- Liczba stron: 252
- Numer wydania: 1
- Szerokość produktu: 21,00 cm
- Wysokość produktu: 29,50 cm

-
- Język publikacji: polski
 - Stan: NOWA

Wszystkie najważniejsze utwory literackie omawiane w klasach 4-6 w jednym miejscu!

Leksykon lektur i wierszy zawiera **szczegółowe opracowania lektur**: biografie autorów, plany wydarzeń, krótsze i dłuższe streszczenia, charakterystyki postaci i najważniejsze definicje ujęte w ramki. A to wszystko **w nowoczesnej oprawie graficznej i z kolorowymi ilustracjami**, które obrazują omawiane utwory i uprzyjemniają naukę. W książce zostały omówione tylko lektury z podstawy programowej, znajdują się w niej więc **jedynie najpotrzebniejsze informacje - bez zbędnych treści**.

Leksykon... pomoże uporządkować wiedzę z lektur i dostrzec powiązania między nimi, świetnie sprawdzi się również jako **ekspresowa powtórka przed wszelkimi kartkówkami i sprawdzianami**. Doskonała propozycja na nagrody dla uczniów!

szkoła podstawowa **4-6**

LEKSYKON

lektur i wierszy

LEKSYKON lektur i wierszy

szkoła podstawowa

4-6

GREG

Faleciany pełne wydania lektury z opracowaniem

się przyzwyczaiła i co zmala, a w nowym domu było zawsze cicho i spokojnie. Wielką radością była dla niej fałszywa muzyka katarzynki – był to pierwszy żywszy dźwięk, jaki usłyszała od czasu przeprowadzki.

- ▶ **Kazimierz** – stróż w kamienicy, w której mieszkał pan Tomasz.
- ▶ **Matka dziewczynki** – matka niewidomej dziewczynki, zajmuje się szyciem.
- ▶ **Paweł** – nowy stróż w kamienicy, w której mieszkał pan Tomasz.

Plan wydarzeń

1. Pan Tomasz – przeszłość, sposób i tryb życia:
 - a) młodość: liczne znajomości, aktywny tryb życia,
 - b) dojrzałość: kariera zawodowa, poszukiwania żony, fascynacja sztuką; zmiana dotychczasowego trybu życia,
 - c) po porzuceniu praktyki adwokackiej: spokojne, ustabilizowane życie, delektowanie się sztuką, całkowity brak zainteresowania innymi ludźmi.
2. Mieszkańki oficyny – tryb życia:
 - a) ciężka i wytrwała praca dwóch kobiet,
 - b) samotność i smutek małej dziewczynki.
3. Odkrycie przez mecenasa kalectwa dziecka.
4. Historia choroby dziewczynki.
5. Katarzyniarz na podwórku:
 - a) zachwyt niewidomego dziecka, upojenie muzyką, tancą,
 - b) obserwacje pana Tomasza.
6. Wewnętrzna przemiana mecenasa i pomoc dziewczynce.

Streszczenie

Pan Tomasz mieszkał w Warszawie, od trzydziestu lat przechadzał się tymi samymi ulicami i zaglądał do tych samych sklepów. Ubiierał się zawsze elegancko. W młodości był energiczny, chętnie się bawił, lubił towarzystwo kobiet, więc często go swatano. Jednak okazał się wybredny i nie ożenił się, chociaż wynajął duże mieszkanie i pięknie je urządził. Pokłosa jego mieszkania przygotowana była dla gości, ponieważ pan Tomasz organizował u siebie eleganckie przyjęcia, gościł znajomych lub krewnych ze wsi. Kupował obrazy, stworzył małą galerię sztuk pięknych. Urządził przyjęcia dla przyjaciół, znalazł się na muzyce. Jako znawca sztuk był na koncertach, w galeriach, teatrach. Jednak w miarę upływu lat nie był już tak entuzjastycznie nastawiony do życia, traktował je z dystansem. Reagował na wszystko spokojnie. Jego życie stało się monotonne. Nie pracował już zawodowo, ale dużo czytał i zajmował się czasem sprawami przyjaciół. Każdemu stróżowi kamienicy, w której mieszkał, pan Tomasz wyjaśniał, że nie lubi katarzynki, i płacił mu, aby nie wpuszczał na podwórko katarzyniarza. Była to słabość mecenasa, którą tłumaczył tym, że jako znawca muzyki nie znosi mechanicznych dźwięków.

Do domu, w którym mieszkał pan Tomasz, sprowadzili się nowe lokatorzy: dwie kobiety i dziewczynka. Kobiety były biedne, zajmowały się szyciem, same sprzątały. Jedną z nich była mamą okołomiotłej dziewczynki. Dziecko wydawało się panu Tomaszowi dziwne,

ponieważ widział, że cały czas apatycznie siedzi w oknie. Dopiero po jakimś czasie zauważył, że dziewczynka jest niewidoma – patrzyła prosto w słońce. Dziewczynka nie zawsze była niewidoma, straciła wzrok po chorobie, gdy miała około sześciu lat. Początkowo miała nadzieję, że będzie widziała, ale stopniowo zapomniała, jak wygląda świat, i zaczęła go poznawać innymi zmysłami. Nauczyła się rozpoznawać różne odgłosy, kroki, skrzypienia. Dzięki temu wiedziała, co się dzieje. Niestety, doszło do przeprowadzki, a w nowym miejscu wszystko było dla niej obce i nie jej nie cieszyło. Wokół panowała cisza i było bardzo nudno.

Pewnego razu odwieczny Kazimierz trafił „do kozy” na tydzień, a nowy stróż nie wiedział o katarzynkowej fobii pana Tomasza i wpuszczał na podwórko katarzyniarza. Mecenas też zmienił nieco swe przyzwyczajenia i wcześniej wrócił do domu, by zająć się ciekawym problemem prawniczym, absorbującym go od wielu dni. Taki zbieg okoliczności mógł stać się powodem awantury. Jednak mecenas zauważył, że dziewczynka zaczęła tańczyć i śmiać się z radości, wyraźnie cieszyła ją melodia. Wtedy zawołał stróża i nakazał mu od tej pory wpuszczać katarzyniarza na podwórko, po czym zajął się szukaniem w kalendarzu adresów okulistów.

Pewniak na teście

Pewniak na teście

Pewniak na teście

Problematyka

Utwór przedstawia przemianę, jaka dokonała się w życiu i charakterze pana Tomasza, mecenasa na emeryturze, wiodącego dotychczas spokojną, dostatną egzystencję, na skutek zauważenia radości niewidomego dziecka z dźwięków zniechwilonej przez siebie katarzynki.

Po pierwsze, Prus ukazuje, że warto być otwartym na sprawy innych ludzi, dostrzegać je i pomagać potrzebującym. Postać pana Tomasza dowodzi, jak wielką przyjemność może sprawić radość z własnych upodobań, jeśli można tym sprawić radość bliźniemu, zwłaszcza gdy jest to ktoś szczególnie potrzebujący. Na przykładzie pana Tomasza Prus próbuje uświadomić czytelnikowi, jak wiele zyskuje przy tym dający – w rzeczywistości, wraz z postanowieniem pomocy niewidomej, bohater odnalazł sens życia. Oboje potrzebowali pomocy, oboje byli bardzo samotni: dziewczynka, bo ciekawa świata, spragniona nowych wrażeń, skazana była na życie w ciągłej ciemności; pan Tomasz, bo zamknięty w swoim mieszkaniu, otoczony luksusowymi i pięknymi przedmiotami, tęsknił do więzi uczuciowej z innym człowiekiem, chciał czuć się potrzebny, darzony prawdziwą przyjaźnią, serdecznością, a po kilkudziesięciu latach życia dobitnie się przekonał, że nie zapewnią mu tego nawet najbardziej rzadkie i piękne dzieła sztuki.

Prus eksponuje także problem kalectwa, bezbronności i bezsilności dotkniętego nim dziecka. Pokazuje, jak ważny jest dla takiej osoby kontakt ze światem ludzi zdrowych, jak atrakcyjny i upragniony jest dla niej ten świat i jak ważne jest, by uczynić ten kontakt możliwym. Można też się domyślić, że choroba dziewczynki nie jest nieuleczalna, lecz jej matki nie stać na leczenie – zatem gdzieś w tle utworu pojawia się też zasygnalizowanie problemów, jakie spotykają ludzi ubogich.

Pewniak na teście

Pewniak na teście

Bohaterowie

- ▶ **Niewiasta, Ewa** – pierwsza kobieta, matka wszystkich żyjących, żona pierwszego mężczyzny. Uległa podszeptom węża i zerwała owoc z drzewa, które rosło na środku ogrodu. Skosztowała owocu i dała mężczyźnie, żeby go zjadł. Złamala Boski zakaz, została skazana na ból porodu, pokusy kobiecości i zależność od mężczyzny. **Biblijna Ewa jest uosobieniem kobiecych wad – ciekawości, kapryśków.**
- ▶ **Mężczyzna, Adam** – pierwszy człowiek stworzony przez Boga, mieszkaniec Edenu, rajskiego ogrodu. Miał Ewę. Zjadł owoc zerwany przez żonę z drzewa wiadomości dobra i zła, mimo że Bóg zabronił jeść te owoce. Został ukarany wygnaniem z Raju i skazany na ciężką pracę.
- ▶ **Bóg** – zakazał ludziom zrywania owoców z drzewa rosnącego na środku ogrodu, aby utrzymać ich przed śmiercią. Przeklął węża za nakłonienie kobiety do złamania zakazu, a ludzi wygnął z Raju. Polecił strażce ogrodu przez strażników – cherubinów, by udaremnić ludziom próbę powrotu.
- ▶ **Wąż** – najbardziej przebiegłe zwierzę. Skusił pierwszą kobietę do złamania Boskiego zakazu. Za ten czyn został przeklęty przez Boga.

Plan wydarzeń

1. Rozmowa kobiety z wężem o zakazanym owocu.
2. Zerwanie owocu przez Ewę, skosztowanie go i poczęstowanie męża.
3. Poszukiwanie mężczyzny przez Boga.
4. Wyjaśnienia pierwszych ludzi.
5. Kara Boga.
6. Wygnanie z Raju.

Streszczenie

Oprócz Adama i Ewy w raju mieszkał wąż. Było to bardzo przebiegłe stworzenie. Wąż zaczął z Ewą rozmowę na temat zakazu jedzenia owoców z drzewa wiadomości dobra i zła. Przekonał ją, że jeśli wraz z Adamem zjedzą zakazany owoc, nie tylko nie umrą, jak powiedział Bóg, ale posiadą taką wiedzę, jaką ma sam Stwórca. Nagle owoc wydał się Ewie tak kuszący, że nie mogła się powstrzymać. Zerwała jeden, ugryzła i poczęstowała Adama. Wtedy oboje doznali po raz pierwszy wstydu z powodu swojej nagości. Zrobili sobie przepaski z liści. Ukryli się przed Bogiem w zaroślach. Na głos Jahwe Adam przyznał, że przestraszył się Pana. On zaś powiedział, że pierwsi ludzie złamali wydany zakaz. Adam zrzucił winę na Ewę, a ona na węża. Bóg rzucił za to klątwę na podstępny gada i zapowiedział, że będzie on przeklęty i zniechęcony przez wszystkie stworzenia. Ukarał także surwono pierwszych ludzi: Ewie zapowiedział, że będzie w bólu rodzić dzieci i zostanie poddana władzy męża. Adamowi nakazał pracować w pocie czoła na roli w celu zdobycia pożywienia dla siebie i rodziny. Za nieposłuszeństwo ziemia, na której będzie pracowali, miała być jałowa i nieurodzajna. Najgorsza jednak była zapowiedź śmierci, po której ciała ludzi miały powrócić do ziemi, z której zostali stworzeni.

SPIS TREŚCI

Mity greckie

- **Demeter i Kora**
- **Dwanaście prac Heraklesa**
- **Narodziny świata i człowieka**
- **Orfeusz i Eurydyka**
- **Prometeusz**
- **Syzyf**
- **Tezeusz i Ariadna**

Legandy

- **Bazyliżek**
- **Lech, Czech i Rus**
- **O Piaście Kołodzieju**
- **Smok wawelski**
- **Stopka królowej Jadwigi**
- **Syrena**
- **Wanda**
- **Złota kaczk**

Baśnie

- **Jakub i Wilhelm Grimmowie**
- **Śnieżka**
- **Charles Perrault**

Wtedy też Adam nadał kobiecie imię: Ewa, które oznacza matkę wszystkich żyjących. Bóg nie chciał również, aby pierwsi ludzie chodzili nagi, dlatego dał im odzież ze skór zwierzęcych. Stwórca nie chciał dopuścić, aby zerwali owoc z drzewa wiecznego życia, więc wygnął oboje z raju. Na granicy Edenu postawił aniołów z ognistymi mieczami, aby strzegli wstępu do ogrodu i drzewa życia.

• Giovanni di Paolo, Stworzenie świata i wygnanie z raju (ok. 1440)

Problematyka

W tym fragmencie Księgi Rodzaju został poruszony **ponadczasowy problem wartości zakazów wydawanych dla dobra człowieka**. Ilustruje go Boży zakaz spożywania owoców z jednego drzewa. Wobec innych możliwości danych człowiekowi zakazane owoce nie miały większego znaczenia. Wystarczył jednak spryt węża, by człowiek zapragnął postąpić więcej. Zachłanność jest zgnubna, o czym przekonali się pierwsi ludzie, tracąc możliwość życia w raju. Współczesny człowiek styka się zarówno z fałszywymi obietnicami, jak i zakazami, które przeciętę organizują życie społeczne (np. kodeks karny, cywilny, rodzinny czy prawo o ruchu drogowym).

W biblijnym tekście o upadku pierwszych ludzi można odnaleźć słowa-znaki, w których ukryte znaczenie jest szersze od dosłownego. **Złamanie Bożego zakazu, zerwanie owocu**, ukazuje pożądlivość ludzkiej natury, nieposłuszeństwo, egoizm. **Podszept węża** można rozumieć jako namawianie do złego i wykorzystywanie naiwności innych. **Wąż** wyraża walkę z Bogiem o duszę człowieka. **Kara wymierzona przez Boga** to sprawiedliwość, która dosięga łamiących prawo. **Rajski ogród** symbolizuje krainę szczęśliwości, a **wygnanie z raju** to utracenie pożądanego szczęścia.

Frazeologizmy biblijne

FRAZEOLOGIZM	ZNACZENIE
zakazany owoc	coś zakazanego, co bardzo chcemy zrobić
kusić jak wąż	namawiać do czegoś w bardzo sprytny sposób
zaczynać od Adama i Ewy	zaczynać od samego początku
grzech pierworodny	przyczyna zła, dawna wina

Wróżki

Kot w butach

Czerwony Kapturek

Śpiąca królewna

Kopciuszek

- Aleksander Puszkina

Bajka o rybaku i rybce

Biblia

- **Stary Testament**

Księga Rodzaju

Wygnanie z Raju

Wędrowka do Ziemi Obiecanej

- **Nowy Testament**

Przypowieść o synu marnotrawnym

Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie

Przypowieść o siewcy

Przypowieść o talentach

Przypowieść o pannach roztropnych i nieroztropnych

Rozmnożenie chleba

I list do Koryntian (św. Paweł) (fragment - Hymn o miłości)

Apokalipsa św. Jana

Wiersze

- Władysław Bełza

Katechizm polskiego dziecka

Motyl

- Jan Brzechwa

Chrzążeczka

Globus

Psie smutki

Kwoka

Samochwała

- Andrzej Bursa

Jedenastoletni zakochany

- Wanda Chotomska

Dzień dobry, królu Zygmuncie

- Jerzy Ficowski

Dom, w którym śmiesz

- Konstanty Ildefons Gałczyński

Małe kina

Pieśń o żołnierzach z Westerplatte

Rozmowa liryczna

Spotkanie z matką (fragment)

Wizyta

Zaczarowana dorożka

- Ryszard Marek Groński

Dorośli i kłopoty

Po co właściwie trzymać psa

- Jerzy Harasymowicz

Lekcja gramatyki

- Zbigniew Herbert

Pudełko zwane wyobraźnią

- Anna Kamieńska

Koniec wakacji

- Ludwik Jerzy Kern

46 nóg

- Jan Kochanowski

Fraszki (wybór)

Na lipę

Na dom w Czarnolesie

O żywocie ludzkim

O doktorze Hiszpanie

Do Hanny

- Ignacy Krasicki

Czapla, ryby i rak

Dzieci i żaby

Mądry i głupi

Mysz i kot

Przyjaciele

Wilczki

Wół i mrówki

- Joanna Kulmowa

Co to jest radość?

Krajdywan

List do Andersena

Marzenia

Po co jest teatr?

- Kornel Makuszyński

Do młodych czytelników

- Adam Mickiewicz

Lis i kozieł

Przyjaciele

- Czesław Miłosz

Ojciec objaśnia

Przypowieść o maku

- Józef Ratajczak

Lato malowane

Liście jak listy

- Tadeusz Różewicz

Koncert życzeń

Przepaść

- Aleksander Rymkiewicz

Dom zwierząt

- Juliusz Słowacki

W pamiętniku Zofii Bobrówny

Smutno mi, Boże! (Hymn o zachodzie słońca)

Testament mój

- Leopold Staff

Odys

- Wisława Szymborska

Muzeum

Radość pisania

- Julian Tuwim

Dwa wiatry

Dyzio marzyciel

Figielek

Gorące mleko

Ptasie radio

Przy okrągłym stole

Spóźniony słownik

Wspomnienie

- Jan Twardowski

Bóg

Który stwarzasz jagody

Na chwilę

W klasie

W kropki zielone

- Danuta Wawiłow

Rozmowa

Szybko

Pieśni i piosenki patriotyczne

- **Boże, coś Polskę**
- **Czerwone maki na Monte Cassino**
- **My, Pierwsza Brygada**
- **O mój rozmarynie**
- **Warszawianka 1831 (Hej, kto Polak, na bagnety)**
- Maria Konopnicka

Rota (Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród)

- Józef Wybicki

Mazurek Dąbrowskiego czyli Pieśń Legionów Polskich we Włoszech

Lektury obowiązkowe

- Jan Brzechwa

Akademia Pana Kleksa

- Janusz Christa

Szkoła latania

- René Goscinny, Jean-Jacques Sempé

Mikołajek

- Clive Staples Lewis

Lew, Czarownica i Stara Szafa

- Adam Mickiewicz

Pan Tadeusz - fragmenty

Astronomiczne historyje Wojskiego

Burza

Dwa stawy

Gra Wojskiego na rogu (Koncert Wojskiego)

Matecznik

Opis chmur

Poecie nawet mucha się przyda

Poranek w Soplicowie

Na zielonym obrusie łąk

Ważna Sędziego nauka o grzeczności

Wojskiego opowieść o pojedynku Domejki z Dowejką

Zachód słońca

Pani Twardowska

Powrót taty

- Ferenc Molnár

Chłopcy z Placu Broni

- Bolesław Prus

Katarynka

- Henryk Sienkiewicz

W pustyni i w puszczy

- John Ronald Reuel Tolkien

Hobbit, czyli tam i z powrotem

LEKTURY UZUPEŁNIAJĄCE do pobrania online - adres i kod QR w książce

- Adam Bahdaj

Kapelusz za sto tysięcy

- Frances Hodgson Burnett

Tajemniczy ogród

Mała księżniczka

- Lewis Carroll

Alicja w Krainie Czarów

- Carlo Collodi

Pinokio

- Aleksander Dumas

Trzej muszkietierowie

-
- John Flanagan

Zwiadowcy. Księga I. Ruiny Gorlanu

- Olaf Fritsche

Skarb Troi

- Rudyard Kipling

Księga dżungli

- Janusz Korczak

Król Maciuś Pierwszy

- Rafał Kosik

Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi

- Zofia Kossak

Topsy i Lupus

- Marcin Koziół

Skrzynia Władcy Piorunów

- Selma Lagerlöf

Cudowna podróż - tom I

- Stanisław Lem

Cyberiada

- Bolesław Leśmian

Klechdy sezamowe

Ali-Baba i czterdziestu zbójców

Baśń o Aladynie i o lampie cudownej

Baśń o pięknej Parysadzcie i o ptaku Bulbulezarze

Baśń o rumaku zaklętym

Rybak i geniusz * Opowiadanie Króla Wysp Hebanowych

- Kornel Makuszyński

Szatan z siódmej klasy

- Andrzej Maleszka

Magiczne drzewo: Czerwone krzesło

- Alan Alexander Milne

Kubuś Puchatek

- Lucy Maud Montgomery

Ania z Zielonego Wzgórza

- Małgorzata Musierowicz

Kłamczucha

Kwiat kalafiora

- Edmund Niziurski

Sposób na Alcybiadesa

- Ewa Nowak

Pajaczek na rowerze

- Sat-Okh

Biały Mustang

- Longin Jan Okoń

Tecumseh

- Ferdynand Antoni Ossendowski

Słoń Birara

- Jacek Podsiadło

Czerwona kartka dla Sprężyny

- Henryk Sienkiewicz

Janko Muzykant

- Alfred Szklarski

Tomek w krainie kangurów

- Mark Twain

Przygody Tomka Sawyera

- Błażej Kuszczalski

Nazywam się... Mikołaj Kopernik

- Aleksandra Zgorzelska

Nazywam się... Fryderyk Chopin

- Ferran Alexandri

Nazywam się... William Szekspir

- Carme Martin

Nazywam się... Vincent van Gogh